

Hoge Raad voor de Justitie

Conseil Supérieur de la Justice

Meerjarenplan 2005-2008 van de Hoge Raad voor de Justitie

Goedgekeurd door de algemene vergadering
Op 26 januari 2005

Aangepast door de algemene vergadering
Op 22 februari 2006

MEERJARENPLAN 2005 – 2008

1. Programma-aanpak

Het meerjarenplan groepeert een geheel van activiteiten die de HRJ beoogt uit te voeren in de periode 2005 - 2008 bij middel van programma's. Deze programma's beogen innovatie. Daarnaast vervult de HRJ continu zijn activiteiten op het vlak van aanwerving, selectie, benoeming, opleiding, klachtenbehandeling, adviesverstrekking en doorlichting.

Ongeacht het voorwerp waarop ze gericht zijn hebben de programma's finaal tot doel de dienstverlening aan de burger te verbeteren en zijn vertrouwen in justitie te versterken.

Kenmerken van een programma zijn:

1. het bestaat uit projecten;
2. projecten hebben gemeenschappelijke doelstellingen;
3. de projecten hebben betrekking op (strategische) verandering.

2. Goedkeuring en bijstelling meerjarenplan

Het meerjarenplan werd goedgekeurd door de Algemene vergadering.

Het werd op 25 januari 2006 door de algemene vergadering geëvalueerd en aangepast

Het kan op onderdelen worden bijgesteld. Hiervoor is de goedkeuring van de Algemene vergadering nodig.

3. Drie programma's

De projecten die de HRJ naast zijn doorlopende operationele activiteiten wil realiseren, zijn ingedeeld in drie programma's, namelijk:

- (1) *Programma "De relatie tussen de burger/de maatschappij en justitie verbeteren"*
- (2) *Programma "Verbetering werking rechterlijke organisatie"*
- (3) *Programma "Verbetering dienstverlening Hoge Raad voor de Justitie"*

Twee programma's zijn extern gericht, enerzijds op de relatie burger-justitie en anderzijds op de rechterlijke organisatie. Het derde programma is intern gericht en is in feite functie van de twee extern gerichte programma's. Intern zal de HRJ zijn middelen zo inzetten en zijn organisatie zo uitbouwen dat de twee extern gerichte programma's kunnen gerealiseerd worden.

4. Nieuwe maar ook bestaande projecten

Het plan bevat zowel nieuwe projecten als al bestaande projecten die voortaan, omwille van de coherentie, in het gepaste programma worden samengebracht.

Ieder project moet:

- 1) bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen en de subdoelstellingen;
- 2) een wezenlijke verandering teweegbrengen in de relatie burger-justitie, in de rechterlijke organisatie of in de organisatie van de HRJ;
- 3) in 4 jaar effectief resultaat opleveren.

5. De programma's en de projecten hebben raakpunten en samenhangen

Verschillende projecten hebben raakpunten of vertonen duidelijk samenhang bij ontwikkeling of uitvoering en vereisen daarom een strikte opvolging.

De samenhangen worden vermeld op de projectfiches.

6. Organisatie programma-aanpak

(6.1) Het Bureau fungeert als programmamanager. Als zodanig is het belast met de uitvoering van de programma's in opdracht van de HRJ.

De taken van het Bureau zijn:

- a. de uitvoering van het meerjarenplan waarborgen en coördineren, en de communicatie verzorgen.
- b. het afleggen van verantwoording aan de Algemene vergadering over de voortgang van de projecten van het meerjarenplan.

De administrateurs ondersteunen het Bureau inzonderheid door de uitvoering en de onderlinge afstemming van de projecten te bewaken.

(6.2) Elk projectteam is samengesteld uit een lid van het Bureau dat het project coördineert en een aantal leden van de voor het project bevoegde commissie, die worden ondersteund door personeelsleden; eventueel wordt het team aangevuld met leden van de andere commissies en externe adviseurs en/of experts. Binnen het projectteam kan ook een inhoudelijke projectverantwoordelijke verkozen worden.

(6.3) Elk project wordt uitgebouwd rond 10 punten die uitgeschreven worden op een projectfiche. Het is de taak van de projectteams om de projectfiches aan te vullen en deze aan het Bureau te bezorgen voor toetsing van samenhang en afstemming met de andere projecten. De uitvoering van een project mag de uitvoering van een ander project niet hinderen.

De 10 onderdelen zijn:

1. probleem (korte beschrijving ervan);
2. doel;
3. resultaten (= scope van het project = wat wordt verwezenlijkt = wat wordt afgeleverd);
4. afbakening van het project (= wat buiten de scope van het project valt = wat niet wordt verwezenlijkt = wat niet wordt afgeleverd);

5. samenhang met andere projecten (ook met projecten binnen andere programma's);
6. risico's (de risico's moeten per project in kaart worden gebracht zodat tijdens de ontwikkeling ervan aandacht wordt besteed aan wat, waar en wanneer zou moeten vermeden worden). Algemene risico's zijn:
 - Onvoldoende draagvlak voor de initiatieven ;
 - Belasting niet alléén voor de HRJ maar ook voor de andere participanten. Hangt onder meer af van de tijdsruimte voor de realisatie van de projecten;
 - Financiële gevolgen: aanbevelingen aan lokale rechterlijke overheden zullen voor implementatie dikwijls financiële impact hebben. In het bijzonder moet hier gekeken worden naar welke kost lokale veranderprojecten kunnen genereren
 - Projecten die buiten de Hoge Raad ontwikkeld worden en voor augustus 2008 opgestart worden kunnen met projecten van het meerjarenplan interfereren (zulks kan gunstig zijn maar ook een belemmering vormen, bijvoorbeeld inzake prioriteit);
 - Gebrek aan informatie en communicatie.
7. aanpak en te ondernemen activiteiten (waaronder eventueel deelprojecten);
8. projectorganisatie (projectteam, eventueel adviseurs en klankbordgroep);
9. tijdplan.
10. communicatie binnen het project en naar het Bureau toe.

(6.4) Besluitvorming: door de bevoegde verenigde commissie (VBAC of VAOC), het Bureau of de Algemene vergadering.

PROGRAMMA'S 2005 - 2008

(1) PROGRAMMA "DE RELATIE TUSSEN DE BURGER/DE MAATSCHAPPIJ EN JUSTITIE
VERBETEREN"

Het programma omvat **drie subdoelstellingen:**

**(1.1) BEVORDEREN VAN DE DIALOOG TUSSEN DE BURGER/DE MAATSCHAPPIJ EN
JUSTITIE**

Project "*Structureren van de (regionale) dialoog van justitie met de burgermaatschappij*"

Doel: door het versterken van de dialoog de wederzijdse leereffecten tussen justitie en de maatschappij bevorderen.

Bevoegdheid: AV

Project "*Studie van de resultaten die werden bekomen ingevolge de aanwending van instrumenten voor het meten van de opinie van burgers over de werking van justitie*"

Doel: de kwaliteit en het gebruik van dergelijke meetinstrumenten verbeteren.

Bevoegdheid: VAOC

(1.2) DE JEUGD VERTROUWD MAKEN MET JUSTITIE

Project "*Kennismaken met justitie op school*"

Doel: justitie en haar werking begrijpen

Bevoegdheid: VAOC

(1.3) JUSTITIE TOEGANKELIJKER MAKEN

Deze problematiek zal behandeld worden in het kader van het project "Gerechtelijke achterstand". Bovendien zal de HRJ een advies uitbrengen over de terugbetaling van de gerechtskosten. Tenslotte zal de VAOC van nu af aan het vraagstuk van de impact van de wetsontwerpen en wetsvoorstellen - waarover een advies wordt uitgebracht - op de toegang tot het gerecht als een derde invalshoek voor onderzoek in aanmerking nemen naast de impact van wetsvoorstellen en wetsontwerpen op de werking van de justitie en op het imago van de justitie..

(2) PROGRAMMA “*VERBETERING WERKING RECHTERLIJKE ORGANISATIE*”

Het programma omvat **drie subdoelstellingen**:

(2.1) EEN VISIE VOOR DE RECHTERLIJKE ORGANISATIE ONTWIKKELEN

Project “*Visie rechterlijke organisatie*”

Doel: vertrekkend vanuit een visie op justitie, een visie op de rechterlijke organisatie en haar actoren (magistraten, referendarissen, parketjuristen, griffiers, parketsecretarissen, administratief personeel...) ontwikkelen. Deze visie moet de rechterlijke organisatie toelaten te bepalen waar ze naartoe wil over een aantal jaren.

De optimalisering van de communicatie door justitie is één van de strategische doelstellingen.

Bevoegdheid: VAOC

Project “*Allesomvattende reflectie over het principe en de modaliteiten van de participatie van burgers in de rechtspraak*”

Doel: de voor- en nadelen onderzoeken voor zowel justitie als de burger wanneer de burger op een of andere manier wordt betrokken bij de uitoefening van de rechtspraak.

Bevoegdheid: VAOC

(2.2) VERBETERING WERKPROCESSEN RECHTERLIJKE ORGANISATIE

Het geheel van de deelprojecten die volgen, passen in een verdere optimalisering van de externe controle- en adviesbevoegdheid van de HRJ ten aanzien van de werking van de rechterlijke organisatie.

Er wordt geopteerd om – naast de continuering van de reguliere opdrachten in dit verband – het accent te leggen op de volgende drie aspecten in het meerjarenplan: auditing van de rechterlijke organisatie, klachtenbehandeling en het wegwerken van de gerechtelijke achterstand

(2.2.1) Auditing van de rechterlijke organisatie

Project “*Interne auditing rechterlijke organisatie*”

Doel: in dit project wordt een methodologie uitgewerkt voor interne auditing (wat in essentie neerkomt op een methodologie die het mogelijk maakt om de risico's in de beheersing van de processen te identificeren in functie van de doelstellingen die de rechtbank wil bereiken). Ook de sterke punten zullen daarbij worden belicht. Door de uitwerking van een dergelijke methodologie kan in eerste instantie het management binnen de rechterlijke organisatie worden versterkt. Indien deze methodologie op termijn op het terrein wordt geïmplementeerd zal dit de taak van externe controle door de hoge raad zonder meer ten goede komen.

Bevoegdheid: VAOC

Project *“Interncontrolesysteem rechterlijke organisatie”*

Doel: in het verlengde van het voorgaande project wordt, vanuit het oogpunt van het behalen van de doelstellingen door de rechterlijke organisatie, in dit project nagegaan op welke wijze het management kan worden ondersteund in zijn opdracht om de beheersing van de risico's bij de uitvoering van de management- en operationele activiteiten binnen de rechterlijke organisatie te verwezenlijken en verbeteren.

Bevoegdheid: VAOC

Project *“Interne en externe rapportage rechterlijke organisatie”*

Doel: de rechterlijke organisatie ondersteunen om resultaatgericht en op een uniforme en transparante manier te rapporteren.

Bevoegdheid: VAOC

Project *“Toezicht op de middelen voor de werking van de rechterlijke organisatie”*

Doel: opvolgen van de ingezette financiële, personele en logistieke middelen, evenals van hun aanwending.

Bevoegdheid: VAOC

Project *“Oprichting van een auditdienst”*

Doel: controle op de rechterlijke organisatie professioneel ontwikkelen.

Bevoegdheid: VAOC

(2.2.2.) Klachtenbehandeling

Project *“Interne klachtenbehandeling rechterlijke organisatie”* (lopend project)

Doel: opzetten van een zelfstandige en vlot werkende klachtenbehandeling binnen de rechterlijke organisatie.

Bevoegdheid: VAOC

(2.2.3) Wegwerken van de gerechtelijke achterstand

Project *“Evaluatie en opvolging van de toepassing van de aanbevelingen van het Forum Gerechtelijke achterstand”*

Doel: de stand van zaken opmaken van het gebruik van de aanbevelingen van het Forum en het sensibiliseren.

Bevoegdheid: VAOC

(2.3) VERBETERING PERSONEELSBELEID RECHTERLIJKE ORGANISATIE

(2.3.1) Hertekenen functies magistratuur en verbetering procedures voor het invullen ervan

Project *“Reflectie op lange termijn inzake de werving, de benoeming, de vorming en de loopbaan van de magistraten”* (voortzetting van vroeger project)

Doel: het hervormen van de toegang tot de magistratuur, van de benoeming, de vorming en de loopbaan van de magistraten. Via constructieve voorstellen proberen te komen tot de ontwikkeling van een algemeen totaalconcept.

Bevoegdheid: VBAC

Project “*Selectie van magistraten (vóór de benoeming)*” (lopend project)

Doel: benoemen van kwaliteitscriteria ten behoeve van de selectie en bepalen van de middelen om die te toetsen.

Bevoegdheid: VBAC

Project “*Selectie van kandidaten voor vacante betrekkingen (benoeming en aanwijzing)*”

Doel: ontwikkelen van normen en criteria die binnen de verschillende procedures van het selectieproces moeten gehanteerd worden.

Bevoegdheid: VBAC

(2.3.2) De professionele ontwikkeling van magistraten realiseren (°)

Project “*Opleiding voor het verbeteren van de kwaliteit van het beheer van de rechterlijke organisatie*”

Doel: ondersteunen van het management van de rechterlijke organisatie met opleiding en coaching bij concrete acties voor verandering.

Project “*Opleiding in het gebruik van Phenix*”

Doel: aanleren van de toepassingen van Phenix (case management, aanmaken van documenten en statistieken).

Project “*Omvormen van het opleidingsbeleid tot een strategisch opleidingsbeleid*”

Doel: opleiding en training maken tot een belangrijk instrument in de sturing van de evolutie van de rechterlijke organisatie.

(°) die projecten zijn lopende projecten die deel uitmaken van het geheel van projecten die behandeld worden door de subcommissie opleiding.

(3) PROGRAMMA “*VERBETERING DIENSTVERLENING HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE*”

Het programma omvat **twee subdoelstellingen:**

(3.1) VERBETERING COMMUNICATIE

Project “*Transparantie en communicatie*”

Doel: zorgen dat de HRJ over zijn werking naar buiten toe op transparante wijze communiceert.

Bevoegdheid: AV

(3.2) VERBETEREN VAN DE ORGANISATIE VAN DE HOGE RAAD

Project “*Structuur en interne werking HRJ*” (voortzetting van vroeger project)

Doel: organisatiestructuur aanpassen en de interne werking optimaliseren om de opdrachten optimaal te kunnen vervullen, indien nodig ook bij wetswijziging.

Bevoegdheid: AV op voorstel van het Bureau
